

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halera
Za jeden wiersz petitowy w rubryce Nadesłane 40 halera
Drobne ogłoszenia po 3 halerze za słowo. — Najmniejsza ogłoszenie 30 halerzy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po Kronice za jeden wiersz petitowy 60 halerzy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: w poranny . . . 8 halerzy w popołudniowy . . . 4 halerzy
na prowincji: w poranny . . . 10 halerzy w popołudniowy . . . 5 halerzy

Prenumerata wynosi:

we Lwowie: miesięcznie 2 korony; dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy;
na prowincji: z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:
rocznie . . . 30 K — h . . . 36 K — h
kwartalnie . . . 7 . 50 . . . 9 . — .
miesięcznie . . . 2 . 50 . . . 3 . — .
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rekopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Marjacki 1. 7.
Telefonu Nr. 151.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI I MIECZYSLAW SCHMITT.

List z Wiednia.

Wiedeń 7 marca.

(Lex Falkenhayn w Budapeszcie. — Szanse tej ustawy, — Ciężki grzech popełniony w Austrii. — Jutrzejšia sesja. — Walka na dwa fronty. — Smutny horoskop).

Kiedy niemiecka obstrukcja w Austrii, za czasu hr. Badeniego, przekroczyła już wszelkie granice, a mniejszość nie wiele w postępowaniu różniła się od bandy rozbójniczej, przedłożył hr. Falkenhayn wniosek, który pod nazwą „Lex Falkenhayn” dotąd stanowi w prasie niemiecko-liberalnej jakoby równowagę gwałtu. A jednak wniosek ten, w porównaniu z onegdajszym wnioskiem hr. Tiszy, wydaje się tylko niewinną zabawką. Ale si duo faciunt idem, non est idem — wniosek hr. Tiszy w oczach tej samej prasy wydaje się tylko koniecznością i znajduje jak najszersze poparcie. Stosunki są zupełnie analogiczne: i w Austrii wówczas, jak dziś w Węgrzech za wnioskodawcą stała większość. A o ileż dalej poszedł hr. Tisza od hr. Falkenhayna? Już samo postanowienie, że prezydent może przerwać dalszą dyskusję, skoro oświadczy sędzi, że celem jej jest jeno odwiecienie sprawy, odbiera mniejszości wszelkie prawa. A dopiero nieustające posiedzenia, terminy do uchwały itd. I prztem domaga się hr. Tisza, by pod panowaniem tego wyjątkowego regulaminu, uchwalony został także regulamin definitywny.

Trudno dziś przewidzieć, jakim będzie los tej ustawy, skonstatować jednak można na razie, że większość jej pragnie, a mniejszość jest zastraszona. Z naszego stanowiska życzyby wypadało hr. Tiszy powodzenia, ażeby ad oculos wykazał, jaki błąd ciężki popełniony został w Austrii. Jeśli w Budapeszcie czy ta ustawa zostanie uchwaloną, czy też obstrukcja ze strachu przed nią wda się w kompromis, to dopiero w całej pełni uwidatni się ciężki grzech tych, którzy w Austrii w pół drogi się cofnęli, dla parlamentarnej anarchii na oścież wrota otworzyli. Gdyby obstrukcja niemiecka była złamaną, nie mielibyśmy dziś z pewnością obstrukcji czeskiej. My potępialiśmy jedną i potępiamy drugą, ale nie możemy zaprzeczyć, że druga jest jeno następstwem powodzenia pierwszej. Dziś o złamaniu obstrukcji w Austrii nie ma już mowy, bo stała się ona instytucją, którą cenią nie tylko ci, którzy dziś z niej korzystają, ale i tamci, którzy skorzystali z niej wczoraj. Pozostała jedynie droga kompromisu, ale droga bardzo trudna, bo nikt nie skłania się do znaczniejszych ustępstw, skoro czuje, że ma w ręku niezawodną broń.

To też sesja parlamentarna rozpoczyna się jutro znow w najtrudniejszych warunkach. Prawda: gdyby stronnictwa kierowały się nie względami na popularność, ale zimną polityczną rozważa i względami na przyszłość swoich narodów, obstrukcja nie trwałaby długo. Czesi, a przynajmniej wytrawni ich przywódcy, nie mogą nie widzieć kłęk, jakie ciągną w ślad za obstrukcją, a jeżeli mimo to się jej trzymają, to jest to dowodem, że obok walki z Niemcami, prowadzą walkę z innymi stronnictwami w własnym narodzie, czyli, że wgląd na popularność, zastania im widok na niebezpieczeństwo. Ta walka na dwa fronty, jest właśnie całym nieszczęściem. Rządzące stronnictwo czeskie boi się porzucić obstrukcję, ażeby nie stworzyć dla stronnictw radykalnych platformy do zwycięstwa. Ażeby od obstrukcji odstąpić, żąda nietylko faktycznych, ale i formalnych korzyści, żąda bardziej może upokorzenia przeciwnika, aniżeli pozytywnej ceny zwycięstwa. Ale ten przeciwnik, rozzuchwalony łatwym zwycię-

stwem z przed lat kilku, upokorzyć się nie daje, bo na wypadek, gdyby Czesi znaleźli pomoc u rządu, ma zawsze w zanadrzu nową obstrukcję.

Tak więc horoskop na najbliższą sesję wypaść musi bardzo smutno, tem smutniej, jeśli Czesi spełnią groźbę i rozciągną obstrukcję także na kontyngent rekruta. Na nowo podjęte usiłowania kilku przywódców polskich, znow spęły na niczem, naglące wnioski i niepotrzebne interpelacje pójda dalej utartą koleją i bezpodatna sesja zapewne już po kilku posiedzeniach zostanie znow odroczone.

Chyba, że stanie się cud... (r.)

Galicja przedmiotem frymarki pruskiej.

Lwów 9 marca.

Wojna rosyjsko-japońska daje pochop rozmaitym politykom w Niemczech do zabawnych nieraz kombinacji, wygłaszanych prztem z patosem, godnym lepszej sprawy. Świeżo np. *Alld. Blätter* berlińskie, organ szowinistów pangermanskich, w dłuższym artykule usiłowały przekonać Bülowa i opinię publiczną w rzeszy, iż w czasie tej wojny na dalekim Wschodzie, absorbującej obecnie całą niemal siłę państwową caratu, Niemcy mogłyby wybornie sięgnąć po jakąś nową zdobycz zamorską. Przykładowo też wskazywały *Alld. Blätter* palcem na Marokko, które niby to „aż się prosi”, żeby je pruski kulturträger raczył uszczęśliwić swoją pikielhaubą... W ferworze jednak zaborem autor artykułu zapominał widocznie, że prócz Rosji, istnieje jeszcze na świecie Anglia, Francja, a choćby i mała Hiszpania, które znow, tak bez wystrzału, zapewne nie dałyby Prusakom zagarnąć tej dużej krainy fig i daktyliów.

Wszakże los Marokka tak mało chyba nas obchodzi, że jeśli wspomnieliśmy tutaj o pomysłach „Alldeutscherów” nad Sprawą, uczyniliśmy to jedynie dla ilustrowania owej żylki rozbójniczej, która przy każdej okazji odzywa się tępym żywym w sprusaczonych Niemczech dzisiejszej doby. Natomiast nas tutaj, w Galicji, musi oczywiście znacznie więcej już obejmć artykuł w dość rozpowszechnionym w Reichu tygodniku pt. *Die Gegenwart*, który chce ni mniej ni więcej, jak przejąć do rąk z Rosją kraj nasz! Mianowicie w nr. 10 tego czasopisma, jakiś polityk z pod ciemnej gwiazdy pruskiej, nazwiskiem Kurt v. Strautz, zastanawiając się nad położeniem w Europie, wyraża całkiem serjo to przekonanie, iż za cenę „pozostawienia” Galicji caratowi, mogłyby Niemcy zawrzeć z Rosją pokój wieczysty! — Wyszczadzając tę niedorzeczną elukubrację pruskiego eksdyplomaty, za jakiego sam p. Strautz tam się odkrywa, robi *Köln. Volks Ztg.* trafną uwagę w tych słowach: „Wiele narzeka się u nas na nieprzyjazne trójprzymierze demonstracje Czechów. Lecz jakież wrażenie musi to sprawić w Austrii, jeśli organa poważne, jak *Die Gegenwart*, jawnie grożą o oderwaniem jednego kraju koronnego od sprzymierzonej z Niemcami monarchii Habsburgów i chcą go „pozostawić” Rosji?”

Z naszej strony dodamy, że ten p. Kurt v. Strautz jest niewątpliwie wychowankiem — co prawda słabo uzdolnionym — ze szkoły dyplomatycznej Bismarcka, który przeciw każdej chwili gotów był zdradzić lub okraść sprzymierzeńca, jeżeli mu to potrzebem było do utrzymania siły i stanowiska Prus i Hohenzollernów...

Głos gorzelnika.

(Udział gorzelnikowski w wiedeńskiej międzynarodowej wystawie dla przemysłu fermentacyjnego i stosowania spirytusu do celów przemysłowych).

I. Otworzyć się mająca w kwietniu b. r. wystawa spirytusowa w Wiedniu, nader wielkiej doniosłości nie tylko dla gorzelnictwa austriackiego ale i światowego, jest dla gorzelnictwa galicyjskiego, jako wybujałego w prowincji, pod względem przemysłu wyjątkowo upośledzonej, a tylko jednostronnie wyposażonej w warunki nadzwyczaj rozwoju gorzelnictwa sprzyjające — wprost olbrzymiej doniosłości. Może ona otworzyć dlań erę niebywałego rozkwitu, o znaczeniu, którego zredukować nie można do kwestii dobrobytu jednej tylko warstwy naszego społeczeństwa, naprzykład samych rolników i producentów spirytusu, bo kwestja ich dobrobytu, to kwestja dobrobytu całego kraju; bo i bez studjowania ekonomii społecznej, każdy zrozumie i wie z doświadczenia, że „bieda na wsi”, tj. nieproduktywność, a tem samem także i niewyżywalność wsi, wytrąca z równowagi kupca, przemysłowca i rzemieślnika, powodując równoległą „biedę w mieście”, a z nią przy kłeskach ogólnych i — biedę w kraju. Tak samo przyczynowem ogniem dostatków i dobrobytu w kraju, jest produktywność wsi, której jednym z najwydatniejszych — u nas — czynników, jest gorzelnia.

Kraj, z którego się nie eksportuje — powiedzmy krótko — nic, prócz spirytusu (w stanie surowym), byłby opasowego, rąk robotniczych, którym brak w domu zarobku i — gotówki, za którą importuje się natomiast doń wszystko co obcy przemysł wyrabia (nawet ten sam, galicyjski, spirytus przerafinowany za granicą), wszystko, o ile tylko skromny zasób gotówki na to pozwala — kraj taki dobrobytem zakwitać nie może, to rzecz jasna, jeżeli się nie ocknie, nie zacznie korzystać z nowo-otwierających się dróg zbytu, na swoje nieliczne wyroby; jeśli nie chwyci się ulepszonej, tańszej produkcji bodaj tego, co już wyrabia i nie pokazuje światu, że jest producentem silnym, mogącym stanąć do walki konkurencyjnej, bez pośrednika, na rynkach światowych.

Do takiego ocknienia, wyjścia z apatii, do czynu, do samobrony i to w przededniu nowego rozdziału kontyngentu, (mającego niesprawiedliwie nowe gorzelnie, głównie kosztem starych, skąpo obdzielili i nietylko ten walkę o byt, ale może i egzystencję jednym i drugim utrudnić), a więc całkiem w porę, powołuje Galicję, jako kraj na wskroś rolniczy, o gorzelnictwo oparty, w jego dobre zrozumianym interesie własnym, wiedeńska wystawa spirytusowa.

Osobny w tym celu zawiązany komitet galicyjski, złożony z ludzi wybitnych i poważnych, o dobro kraju przedewszystkiem dbających, wprost zasypuje właścicieli gorzelní odczwami, nawołując do jak najliczniejszego obestania wystawy, dowodząc aż nadto przekonującymi argumentami, że „leży to wprost w interesie tak producenta spirytusu, jak i kraju”, ażeby współdziałając z intencjami wystawy, zdobyć „możliwość wyrobienia większej ilości ekskontyngentu” i skorzystać z możności nawiązania bezpośrednich transakcyj kupna i sprzedaży spirytusu z zagranicą. „Byłoby także zupełnie na czasie — dalsze słowa odezwy — aby Galicja w sprawozdaniach obcych w Austrii, figurowała na pierwszym miejscu, w zakresie przemysłu spirytusowego, a nie odwrotnie.”

*) Wobec nprzywilejowanego stanowiska wielkich fabrykantów spirytusu w Austrii, nie

„Tylko gremjalna wystawa gorzelní galicyjskich pozwoli zbliżyć się do osiągnięcia celów powyższych.”

Takby być powinno i to tem pewniej, że cała akcja zbiorowa spoczywa na barkach wspomnianego komitetu, który do współudziału zaprosił również chętnie i gorliwie „Polskie Towarzystwo gorzelnicze”, pozostawiając jego prezesowi swobodne kierownictwo działu gorzelniczego w zbiorowej wystawie własnej Towarzystwa i oddając mu na ten cel, z udzielonego komitetowi przez wydział krajowy zasiłku, 1000 koron, — że więc od pp. producentów natarczywie już zaproszonych do obestania wystawy, nie wymaga komitet ani trudów, ani zachodów nadzwyczajnych, ani ponoszenia znacznych kosztów, tylko zgłoszenia (na razie, a dostarczenia później), paru próbek ziemniaków, siodu i spirytusu, tudzież — jak kto może — rysunków, fotografii, urządzenia gorzelní, planów i grafikonów, oraz nadesłania na pokrycie kosztów urządzenia tej wystawy 10 koron. Atoli przy niesłychanej ościężałości, na wszystko obojętnej „ospałych i gnuśnych”, bardzo wielu P. T. przedsiębiorców gorzelní, niepomnych na najżywniejsze interesy własne i kraju, ma miejsce fakt nie do uwierzenia, że na 800 zaproszonych (do niedawna, mimo, że już czas ostatni —) 30tu ledwie zgłosiło chęć obestania wystawy, a ledwie 90ciu raczyło nadesłać kwoty udziałowe!

Rzecz jasna, że wobec takiego zainteresowania się wystawą najbardziej interesowanych, akcja komitetu, mimo nieustannych usiłowań w kierunku zaimponowania ogromem naszego przemysłu gorzelniczego, zrobić może kompletne *fiasco*, od którego jeniej uchroni pełne najlepszych chęci, przy środkach nader skromnych Towarzystwo gorzelnicze, którego wystawa, jakkolwiek może być bardzo zajmującą i pouczającą, wszelakoż ani imponującą, ani obfitą w dodatnie dla kraju skutki być nie może. A. B.

Niewygodna neutralność.

Jak zaznaczyła to już onegdajsza depesza nasza z Petersburga, położenie armji rosyjskiej na dalekim Wschodzie, pod jednym zwałaszczą względem, przedstawia się wcale niewesoło. Oto, w miarę gromadzenia na terenie wojennym coraz większej liczby wojsk, daje się z dniem każdym wśród armji rosyjskiej uczuwać coraz bardziej niedostatek żywności, a nawet objawić się już między żołnierzami następstwa tego niedostatku, w formie tyfusu brzuszego. Wynikło to stąd, że Rosja, zaskoczona niespodzianie wojną, nie miała możności zaopatrzyć należycie armji swojej na dalekim Wschodzie w środki żywności. Podobno jednak zrazu zbytnio się ona tem nawet nie martwiła, bo liczyła na to, że najpotrzebniejszych zapasów żywności dostarczą będą dla armji Chińczycy, zresztą zaś dowodzić się je będzie z głębi Rosji koleją syberyjską.

Tymczasem — jak donosi *W. Allg. Ztg.* — co do tego pierwszego punktu rząd rosyjski grubo się przeliczył, bo oto okazało się, że ludność chińska nie ma bynajmniej zamiaru, dostarczać prowiantów dla armji rosyjskiej. Nietylko jednak sama ludność. Podobne stanowisko w tej mierze zajęły także władze chińskie w Mandżurji. Gdy mianowicie z rozpoczęciem kroków wojennych Aleksiejew zwrócił się do nich z wezwaniem, aby prowiantowały armię, odpowiedziały one

możemy się ludzi nadzieją, że nowy rozdział kontyngentu wypadnie po naszej stronie a nie po ich myśli; jedyną przeto deską ratunku byłoby pokupny ekskontyngent, a nadanie mu tego przymiotu jest zadaniem wystawy (P. a.)

Stulecie cesarstwa austriackiego.

(hc.) Historyczny jubileusz obchodzi w roku bieżącym monarchja austriacko-węgierska. Mianowicie w dniu 11 sierpnia r. b. upływa pełnych lat sto od chwili, w której cesarz Franciszek, wówczas jeszcze Franciszek II. niemiecki, przyjął jako Franciszek I. tytuł i godność dziedzicznego cesarza Austrii, kładąc w ten sposób podwaliny pod nowy organizm państwowy, bo jednolitą i samodzielną monarchję austriacką, podczas gdy aż do owej chwili, t. j. aż do 11 sierpnia 1804 r., dziedziczne kraje austriackie stanowiły faktycznie jedynie lenności wielkiego, wspólnego imperjum niemieckiego.

Powodów tego kroku było kilka, do najgłówniejszych jednak należały dwa szczególne. Pierwszym z nich było coraz bardziej upadające znaczenie państwa niemieckiego, a tem samem chęć wyemancypowania Austrii z pod zależności od niego; drugim a jeszcze ważniejszym, potęgą Bonapartego. I właśnie ten wzgląd ostatni był bezsprzecznie głównym i prawie że jedynym powodem, który skłonił cesarza Franciszka do przyjęcia tytułu cesarza austriackiego. Stało się to zaś w sposób następujący:

W maju roku 1804 włożył Napoleon na skronie swoje koronę cesarza Francji i zażądał od mocarstw europejskich, ażeby go jako takiego uznały. Między innymi zwrócił się on z tem żądaniem także do cesarza Franciszka II. Oczywiście, że odmówić temu żądaniu było wobec ówczesnej konstelacji politycznej systemem niepodobnięstwem, gdyż odmowa taka byłaby wypowiedzeniem wojny, a Austrija odważyć się na krok taki nie mo-

Ten zaś, po krótkim wahaniu się, odrzekł:

— Zejdźmy się w „Europie”... Tylko zastrzegam się... we własnym i przyjaciela imieniu... każdy sobie...

— Bez żadnych zastrzeżeń — zaoponował ze swej strony Gold, obejmując serdecznie Przędę. — Do widzenia w „Europie” — rzucił, wiskając się między krzesła.

Slucki z Przędą uczynili też samo. Na scenie już rozlegały się śpiewy. Nowy kawał kupletowy o „bojkocie” wywołał huczne brawo.

— Bis! bis! — wołała galerja.

— Bis! bis! — domagały się glosy z łóż i krzesel.

Teatr wrzał... kipiał.

Slucki odczuł, że to nie żręczna piosenka, nie wpadająca w ucho melodia tylko podnieciły widów. Zapół był nieklamany, budząc lepsze, radośniejsze myśli.

Pokreślił wąż z zadowoleniem. Ta wesoła, rozbawiona Warszawa, wydała mu się teraz zgola inną, niż poprzednio.

Nie raził go już ani ten śmiech pusty, ani beceremonjalność gry aktorskiej, zamyślił się i słuchał w skupieniu.

(Ciąg dalszy nast.)

(5) Kazimierz Laskowski.

„NASZ”.

Niby-powieść.

Dziwił się, ale ulegał mu bezwiednie sam do tego stopnia, że gdy „Czech”, po odpiewaniu kilku aktualnych kupletów, zanuć o Warszawiankach, mających „szyk i smak”, roześmiał się szczerze i złożył odruchowo ręce do okłasku. Ale po chwili, jakby inną myślą owładnięty, spojrzął poza siebie i ujrzał wysunięte z łoży drobne, wypięszone dlonie kobiece, klaszczące zawzięcie.

„Czech” powtórzył kuplet.

Teraz wydało się Sluckiemu, że aktor śpiewał nie dla całego audytorjum, lecz jakby na czyjś wyłączone, poszczególne żądanie.

I odwróciwszy się półbokiem, zaczął się jeszcze baczniej wpatrywać.

Zauważono to w łoży. W drobnej, wypięszonej ręce mignęła bogata, szydkretowa lornetka. Hieronim Gold wychylił się również półbokiem, popatrzał chwilę zimnym, obojętnym wzrokiem, jakby mówił:

— Nie znam! i wszystko mi jedno. Akt się kończy.

Publiczność uderzyła brawo. Z galerji huknęły okrzyki, wywoływania.

Kurtyna szła w górę i opadała kilkakrotnie. Krzesła opróżniały się powoli.

— Wyjdźmy na papierosa — zaproponował Przędza, trącając Lucjana.

Przy wejściu do bufetu dogonił ich zasapani Drwalski.

— Pędzę za wami! Pytano się o pana — przemówił tajemniczo, chwytając Sluckiego za ramię.

— O mnie?

— Pani Irena Bittner... Oczkowałś pan! Przypnij się... Ostrzegam, że z Goldem niełatwa sprawa... ale...

Mruknął znacząco i dodał:

— Przechodząc, wpadam do ich łoży na chwilę. Renia pyta: „Kto był ten przystojny brunet w drugim rzędzie obok pana? Mówię... Hierus się krzywi... Widzę, że niekontent... Klątnięm się i za wami... I cóż pan na to?”

Odetchnął ciężko, przymrużył oczy i zaczął przestępować z nogi na nogę, w oczekiwaniu odpowiedzi Sluckiego.

Ten jednak z wyrazem źle miarkowanej niechęci milczał. Wykręcił go Przędza:

— Kawalarz z autora! Lubimy intrzyki! — I zmieniając z umysłu tok rozmowy, zagadnął:

— Podobno Paczulski złożył nową sztukę dyrekcji?

Uśmiechnięta twarz Drwalskiego zaczęła się nagle marszczyć, chmurnieć. Wydał wargi.

— Podobno! — wycedził przez zęby.

— Lichota! jak zwykle... Ale przepraszam was,

bo muszę na chwilę za kulisy. Mam interes do reżysera...

Co rzekłszy, wykręcił się na pięcie, i sapiąc wybiegł szybko z bufetu.

— Jakby go tarantula ukąsiła! — zaśmiał się Przędza. — Umyślnie napomknąłem o Paczulskim! Nienawidzą się... zniechęć nie mogą. To najlepszy sposób pozbycia się Drwalskiego. Zapamiętaj to sobie, Luckul! Przędza wart pałać Paca, a Pac pałać, bo i Paczulski...

— Paczulski listownie zaproponował mi miejsce w redakcji swego pisma — wtrącił Slucki. — Jednak nie zdycydowałem się dotąd...

— Jeżeli nie masz nic lepszego na razie, to przyjmij. Paczulski, mimo licznych wad, w stosunkach redakcyjnych ma być niezły. Zresztą mało wplywa na kierunek pisma, bo to już *ramolcio*...

Dalszą rozmowę przerwał sygnał, zwiastujący koniec aktu.

Jednocześnie za plecami Przędzy rozległ się dźwięczny, barytonowy głos.

— Witam mecenasa! Nie chciałem panu przerywać przyjemnej gawędki z panem Drwalskim — mówił Stefan Gold, wyciągając serdecznie rękę na powitanie. — Chciałem z panem pomówić w sprawie stowarzyszenia... Ustawę zatwierdzono... Ale mecenas nie sam?

— dodał ciszej, zauważywszy idącego obok Sluckiego. — Przepraszam! Stefan Gold — przedstawił się.

gła. Po za tem nie ulega wątpliwości, że Franciszkowi II. bądź co bądź milszem być musiałoby sąsiedztwo cesarstwa francuskiego, niż Francji republikańskiej.

To też Franciszek II. bez wahania zgodził się na spełnienie żądania Napoleona, a to tem chętniej, że zyskał dzięki temu także ze wszech miar korzystną sposobność do urzeczywistnienia swoich własnych zamiarów. A biegły one w dwóch kierunkach: jeden z nich dotyczył przeniesienia tytułu cesarza niemieckiego w formie dziedziczości na Austrię, drugi zaś miał na celu zrezygnowanie z tytułu i godności cesarza niemieckiego, a utworzenie natomiast osobnego cesarstwa austriackiego. Oba te plany rozważane były w wiedeńskich sferach dworskich na równi, ostatecznie jednak zwyciężył plan drugi, głównie dla tego, że łatwiejszym był o wiele od tamtego do zrealizowania.

W tym też kierunku nawiązano rokowania z Napoleonem, który ze swej strony zgodził się na utworzenie cesarstwa austriackiego i oświadczył, że uzna równorzędność jego z cesarstwem francuskim. Uzyskawszy sankcję Francji, uzyskał Franciszek II. wszystko, bo zresztą urzeczywistnienie tego zamiaru nikt w ogóle nie stał na zawadzie, a to ani w dziedzicznych krajach austriackich, gdzie nawet tak skłonni do protestowania Węgrzy zachowali się w tym wypadku zupełnie biernie, ani w rzeszy niemieckiej. Co do tej ostatniej, to widocznie sam Franciszek II. nie bardzo się z nią liczył, skoro nawet jej o zamiarze swoim nie zawiadomił, a ograniczył się jedynie do wysłania specjalnego pisma tylko do rady Ratyżboj, w którym w bardzo chłodny sposób doniósł o swoim postanowieniu wraz z oświadczeniem, że „krok ten nie zmienia w niczem stosunków dotychczasowych osoby cesarza do państwa.”

Gdy w ten sposób wszystko już było gotowe, ogłosił cesarz Franciszek II. proklamację do ludów swoich, z zawiadomieniem o dokonaniu utworzenia osobnego cesarstwa austriackiego.

Proklamacja ta brzmiała: „Jakkolwiek łaska Boża i wybór kurfirstów świętego imperjum rzymsko-niemieckiego, włożyły na nas godność tak wielką, że nie pozostawia ona do życzenia jakichkolwiek innych tytułów i dostojności, to jednakowoż troskliwie nasza, jako naczelnika domu i monarchji Austrii, musi być w tym kierunku zwrócona, ażeby ten nasz tytuł dziedziczny i godność dziedziczna były w całej swojej świętości, w stosunku do pierwszorzędnych władców i mocarstw europejskich, zachowane i stwierdzone, a to zarówno ze względu na świętość przastarego domu naszego, jakoteż ze względu na wielkość i zaludnienie należących do niego tyłu i tak znakomitych królestw i niezależnych księstw. Z tego też powodu widzimy się uprawnieni, idąc za przykładami, których dostarczyły nam: w wieku ubiegłym cesarski dwór rosyjski, a w czasach ostatnich nowy władca Francji, utworzyć również i dla domu austriackiego osobny, dziedziczny tytuł cesarski. Skutkiem tego, po dojrzałym namyśle, postanowiliśmy dla nas i następców naszych przyjąć uroczysty tytuł i godność dziedzicznego cesarza Austrii, jako miano rodu naszego, przyczem zaznaczamy, że wszystkie nasze królestwa, księstwa i prowincje mają nadal zachować dotychczasowe swoje tytuły, ustrój i przywileje w formie niezmienionej.”

W ten sposób organizacja dziedzicznych krajów austriackich przez utworzenie władzy cesarskiej w niczem się istotnie nie zmieniła. Natomiast zyskała przez to Austrię jednolitą monarchją państwową, bo powstała jednolita monarchja austriacka. Później, skutkiem układu z Węgrami, powstała monarchja austriacko-węgierska, która pomimo jednak nawet tego dualizmu, występowała zawsze na zewnątrz jako całość nierozdzielna. Obecnie u świtu nowego stulecia, jedność ta rwie się i rozpręga, a klasycznym tego przykładem był brukselski kongres cukrowy, podczas którego Węgrzy występowali, jako samodzielną całość państwową.

Z okazji jubileuszu stuletniego cesarstwa austriackiego, będzie więc sporo tematu do rozmaitych refleksji. A pocieszające i wesole w każdym razie one nie będą. To pewne...

Od administracji.

Powieść Kazimierza Glińskiego „Boruta” w wydaniu fejetonowem jest do nabycia w naszej Administracji po cenie 80 h.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski. Środa, 9 marca.

Powszechne wykłady uniwersyteckie: W zakładzie chemicznym uniwersytetu (Długosza 6), o godzinie 5 wieczorem, dr. J. Łukasiewicz: „O filozofji Kanta, część II”. — W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Długosza 8), o godzinie 6½ wieczorem, L. Popławski i H. Ottawowa: „Ludwik van Beethoven”, część III. — Muzyka instrumentalna w f. XIX* (wykłady objaśniane przy pomocy fortepianu). — W szkole realnej (ul. Kamienna 1. 2), o godzinie 7½ wieczorem, dr. Z. Pazdro: „Nasza siła liczebna”.

Teatr miejski: „Los”, sztuka. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W Tow. politechnicznym: Zwyczajne posiedzenie tygodniowe członków towarzystwa. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz. Środa (9): Franciszki panny. — Mściława. (25): Tarasia arch. Wschód słońca o godzinie 6 minut 33, zachód o godzinie 5 minut 50.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężła: + 1° R. Pogoda.

Mianowania. Wydział krajowy na wczorajszym posiedzeniu mianował referentem przemysłowym p. inż. Konrada Łozińskiego.

Nabożeństwa. Dnia 4 marca, jako w uroczystość patrona I. szkoły realnej św. Kazimierza w kościele PP. Klarysek o godzinie wpół do 9, wypowiedział podniosłe kazanie katecheta tej szkoły ks. Dziurzyński, po którym ks. dr. Jan Słomarski celebrował uroczystą mszę św.

Podczas mszy św. chór uczniów I. szkoły realnej pod kierownictwem prof. Zbierzchowskiego wykonał „Missam solemnem” Galla.

Dnia 10 marca w kościele PP. Franciszkanek przy ulicy Kurkowej, rozpoczyna się nowenna przed uroczystością św. Józefa o godz. wpół do 5 popołudniu.

Zamiana miejsc służbowych. Dyrekcja poczt i telegrafów zezwiliła asystentem Józefowi Feliksowi Ortowskiemu we Lwowie i Teofilowi Kozakowi w Przemysłu na wzajemną zamianę miejsc służbowych.

Obywatelstwo honorowe. Rada gminy m. Oświęcimia nadała drowi Ludwikowi Gąsiorowskiemu, adwokatowi krajowemu, obywatelstwo honorowe w uznaniu jego zasług, położonych dla dobra miasta.

Na obiedzie u cesarza w poniedziałek byli między innymi podkomorzowie hr. Franciszek Zamoyski i Feliks Cieński.

Prośba obywatelska. Z poważnych kół obywatelskich otrzymanym następujące pismo z prośbą o umieszczenie: Grono osób prywatnych, które wzięły sobie za zadanie czuwać nad interesami przemysłu naszego (po za kresem działania związku fabrycznego i związku przemysłowego), zwraca się do producentów buraków cukrowych z prośbą, ażeby ci zechcieli pamiętać, że przy kontraktowaniu sprzedaży buraków pierwszeństwo do zakupu mieć winny nas ze cukrownie: Przeworsk Żuczka. Świadomość obowiązku narodowego i ofiarności obywatelska niech im nie pozwolą na przyjęcie choćby nieco wyższych cen od wrógich naszemu przemysłowi cukrowemu cukrowni: Tłumacz-Łużany. Ze szczególną gorącą prośbą zwracamy się do producentów Galicji wschodniej, produkujących w obrębie poblizu Łużan, ażeby patryjotycznie, a skutecznie oprzeć się chcieli zażądaniu agentów cukrowni w Łużanach. Producentów buraków w obrębie poblizu Tłumacza bowiem już w znacznej, a poważnej swej części przeszli w obecnej kampanji kontraktowej na stronę naszych cukrowni. Wykazami imiennymi i uwagami w tej sprawie nie omieszkamy w swoim czasie podzielić się z naszym ogółem w drodze dzienników.

Zgubiono. Pani Józefa Kulińska zgubiła onegdaj popołudniu czarną torebkę z portmoneką, w której znajdowało się około 140 kor.

Zblakane dziecko. Wczoraj przedpołudniem zablakowało się na inspekcję policyjną 3-letnie dziecko, blondynka dziewczynka, wyglądająca na żydówkę. Dziecko to zabrał Szepeł Lau, zamieszkały przy ulicy Gazowej 1. 12, celem zaopiekowania się niem, aż do chwili zgłoszenia się rodzicom.

Kradzieże kolejowe. Ze Stanisławowa donoszą, że aresztowano tam Abrahama Rechona i jego żonę Gitę, za systematyczne, przez wiele lat popełniane kradzieże na szkodę skarbu kolejowego.

Rakarz i policja. W „Miesięczniku galic. Towarz. ochrony zwierząt” znajdujemy następującą zupełnie słuszną uwagę: Z polecenia magistratu ma za budką rakarską postępować stójkowy, dodany mu do asystencji. Recz naturalna, że nie powinien on być od parady. Ma on czuwać, by rakarz w granicach go obowiązujących działał; ma przeszkodzić, gdy ten chce łapać psa na chodniku, lub w bramie domu, ma starać się, by nie było zbiegowiska, by rakarz nie jechał w poblizu szkół, gdzie dzieci idą do szkoły, lub ją opuszczają. Otóż mnożą się skargi, że rakarz właśnie tak nie postępuje, a stójkowy milcząco daje na to swe pozwolenie. Osobliwie razi publiczność ta okoliczność, że oprawca nie waha się wejść na chodnik i tu wśród nóg przechodniów łapie psy; często towarzyszą oprawcy młodzi chłopcy, którzy robią sobie sport z tego, by rozpedzać psy rakarom; nie wchodzą w to, czy to robią z własnej woli, czy też za opłatą. Stójkowy stanowczo tu powinien interwenjować, chociażby ze względu na ludzkość, by chłopcy nie zaprawiali się do rzemiosła, bądź co bądź dla młodych niestosownego. Co gorsza, skonstatowano fakt, że stójkowy nawet wtedy nie wkracza, gdy za rakarzem pędzi gromada uczniów, którzy zamiast ze szkoły wprost do domu dążyć, lecą za oprawcą, by być świadkami łowienia psów.”

S. p. Zenon Korotkiewicz, zmarły dyrektor policji w Krakowie, od kilku dni czuł się słabym, nie do tego wszakże stopnia, aby zaprzestał pracy w biurze. We czwartek, w prywatnej kaplicy OO. Jezuitów przystąpił do spowiedzi i sakramentu Ołtarza. Groźne objawy wystąpiły dopiero w sobotę późnym wieczorem. Natychmiast wezwano do chorego prof. dra Pareńskiego i dra Schwarza, ratunek jednak okazał się bezskutecznym. Śp. Korotkiewicz o godzinie trzy kwadrans na drugą w nocy zmarł na paraliż serca, spowodowany ostrem obrzmieniem płuc, przeżywszy lat 56. Pozostawił wdowę Stanisławę z Morawskich, oraz dwie córki, z których jedna jest żoną lekarza dra Zanietowskiego, oraz syna, ucznia VIII kl. gimnazjum IV.

Zmarły, urodzony w r. 1747 w Martynowie, uczęszczał na uniwersytet we Lwowie, gdzie też otrzymał stopień doktora praw. Do służby państwowej wstąpił w r. 1870, jako praktykant namiestnictwa we Lwowie. Następnie służył przy kilku starostwach w Galicji wschodniej; potem jako komisarz powiatowy w przemyślskim namiestnictwa. W roku 1884 został zamianowany radcą policji w Krakowie, skąd na pół roku powołano go do służby w ministerstwie spraw wewnętrznych, a w r. 1890, po ustąpieniu śp. Engliša, został zamianowany radcą rządu i dyrektorem policji w Krakowie. W sierpniu 1901 r. otrzymał tytuł i charakter radcy dworu. W r. 1892 otrzymał order żelaznej korony III klasy; posiadał także rosyjski order św. Anny II klasy.

Fabryka starożytności. Profesor uniwersytetu odeskiego, Stern, odkrył w tam mieście formalną fabrykę starogreckich, scytyjskich i perskich starożytności. Fabrykacją zajmowali się żydzi żłotnicy i rytownicy.

Udziałenie prawa publiczności szkole polskiej w Cieszynie. Szkoła polska pięcioklasowa w Cieszynie, utrzymywana przez „Macierzą Szkolną dla Księżstwa Cieszyńskiego”, licząca obecnie 324 uczniów obojga płci i pozostająca pod kierownictwem p. J. a Godtowskiego, otrzymała obecnie, na mocy rozporządzenia ministerjalnego, prawo publiczności dla wszystkich pięciu klas.

Z kraju.

Lanczyn. (Echa tragedji). Ogromne wrazenie wywarła na tutejszych mieszkańców wieść o wstrząsającej tragedji u państwa Fiedlerów. Po otrzymaniu dziennika i przeczytaniu o tej strasznej katastrofie, ogromny ruch powstał pomiędzy tutejszą ludnością; biegną do domu do domu, od chaty do chaty i każdy ze łzami w oczach opowiadał, że niema już tej młodej, dobrej i świętej pani, zabiła ją własna siostra... Przed dwoma laty rok po roku zjeżdżali tutaj pp. Fiedlerowie podczas wakacji, by w naszym zacisznym zakątku odpocząć i siły swe pokrzepić. To też mieliśmy sposobność poznać pp. Fiedlerów, jako ludzi dobrych, szlachetnych, a zwłaszcza tę, której zabrakło i której więcej tu nie ugodzimy.

Nie było prawie człowieka, któregoby ta „dobra pani“ (bo tak ją tu nazywano) pomimo że sama była cierpiącą, nie pocieszyła, dla każdego miała dobre słowo pociechy, a szczególniej dźwięcząco tutejszą otaczała jak najlepsza z matek swem dobrem sercem i niema prawie dziecka, któreby od niej nie miało jakiejś pamiętki.

Jarosław. (Pocztą). Od 1 bm. doręczanie posyłek odbywa się do domu umyślnymi wózkami. Opłata za doręczanie po 10 hal. za 5 kg jest bardzo wygórowaną, nowości więc doskonale opłaca się skarbowi pocztowemu.

(Sprzedaż koni). Agent rosyjski bawił u nas przez kilka dni i zakupił u oficerów konie i artylerji ujeżdżone konie wierzchowe, prywatną własnością ich będące, po cenach stosunkowo wysokich. Konie zaraz wysłano na Lwów do Rosji.

Z kresów.

Suczawa. (Odezwa do rodaków). Tam, gdzie z trudnością przychodziło odnaleźć Polaka, gdzie chociaż są, niechętnie przyznawali się do swojej narodowości, albo wprost się jej zapierali, niestrudżonym usiłowaniami kilku patryjotycznych jednostek udało się obudzić obumierającego już ducha polskiego do narodowego życia i założyć czystelną polską. W maju miały rok od założenia czytelnicy w Suczawie, a już zebrzała się ilość członków, sięgająca liczby 180. Członkowie ci otwarcie uznają się teraz Polakami i biorą gorący udział w urządzanych przez czytelników obchodach narodowych. Zapobiegliśmy więc wynarodowieniu się naszej braci i stworzyliśmy nową placówkę narodową, która na kresach stać ma na straży naszych ideałów. Każda własność, jakiego rodzaju by ona była, przykuwa niejako człowieka do siebie, a gdybyśmy mieli własny dom czytelnicy, silniej byłiby jej członkowie z nią związani, uważając dom czytelnicy za swą własność. Kupiliśmy więc realność, na której chcemy postawić w lecie własny, niedrogi dom w cenie 2500 do 3000 złr. Członkowie czytelnicy, to przeważnie biedni rzemieślnicy i biedny lud, więc ani myśleć nam o własnych siłach postawić dom. Dlatego udajemy się z gorącą prośbą do rodaków naszych, by nas w naszym patryjotycznym przedsięwzięciu datkami pieniężnymi wesprzęli zechcieli. Niedopuszczcie rodu do upadku nowej placówki narodowej, a my przyrzekamy dokładać wszelkich sił, ażeby czytelnicy nasza zaszczytnie spełniła swe zadanie. Łaskawe datki prosimy nadsyłać pod adresem: P. Józef Machnica, skarbnik czytelnicy polskiej w Suczawie.

Lwów. Rendez-vous przejezdnych. Bez przerwy gorąca kuchnia, znakomity bufet, piwo pilzneńskie i bawarskie, delikatny, magazyń win i herbat. Musiałowicz i Janik, naprzeciw hotelu Imperial.

Składki na cele użyteczności publicznej i na narodowej. Dla ubożego Pawliczka na ubiór złożył w dalszym ciągu p. T. O. 2 kor.

Dziś wysyłamy naszym prenumeratorom nr. 10 „Bluszczu”.

NOTATKI literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w środę (popularne przedstawienie, po cenach znizonych) „Los”, sztuka w 4 aktach A. Habdanka.

Jutro we czwartek po raz ostatni w tym sezonie) „Hugenoci”, opera w 4 aktach Mayerbeera. Ostatni gościnny występ Giacomo Rawnera, tenora oper zagranicznych.

W piątek „Eros i Psyche”, fantazja dramatyczna w 7 rozdziałach Jerzego Żuławskiego. Z dramatu. Wielkie powodzenie „Erosa i Psyche”, którego wszystkie przedstawienia odbyły się dotąd przy rozsprzedanej widowni, skłoniły dyrekcję do powtórzenia tego utworu w piątek po raz piąty. W środę zaś danym będzie po raz drugi, po cenach znizonych „Los” A. Habdanka, dla zapoznania szerszej publiczności z tą sztuką, nadającą się najbardziej na popularne przedstawienia, szlachetną tendencją i głębokością wyrażonych w niej poglądów społecznych.

Z głosej sztuki rosyjskiego autora S. Najdienowa, pt. „Dzieci Wanuszyna”, odbywają się codziennie próby sceniczne.

Z operetki. Z „Lysistraty” odbywają się codziennie próby. Dyrekcja przygotowuje bogate kostiumy, dekorację i efektowny balet, stanowiący atrakcję drugiego aktu. Prześlizną rolę markietanki, urozmaiconą melodyjnymi i do wcipnymi kupletami, objęła pani Kliszewska. Niesłychanie komiczna postać Temistoklesa i wdzięcznej Lysistraty, jako żony, znajdują w p. Lelewiczu i p. Miłowskiej, doskonałych wykonawców. Interesująca ta nowość ukaże się w przyszłym tygodniu na naszej scenie.

Repertuar Filharmonji lwowskiej. We czwartek, dnia 10 bm., koncert filharmoniczny, ze współudziałem jednego z najznakomitszych naszych pianistów, nieporównanego wykonawcy utworów Chopina, p. Aleksandra Michałowski go.

Wielki koncert Mickiewiczowski, urządzony dnia 17 kwietnia rb. w sali Filharmonji, towarzysząco śpiewaczką „Lutnia”, które pragnie w ten sposób oddać cześć wieszczowi, a zarazem pomnożyć fundusze, zbierane przez polską młodzież akademicką na odlew Znicza, wienającego szczyt kolumny Mickiewiczowskiej.

Obszerny komitet, złożony z przedstawicieli „Lutni”, oraz młodzieży akademickiej, krząta się żywo około urządzenia koncertu, który zapowiada się bardzo pięknie.

Z galicyjskiego Towarzystwa muzycznego. Mathäus-Passion J. S. Bacha, z powodu już wcześniej zapowiedzianych na środę dwóch innych atrakcyjnych produkcji, musiano odłożyć ostatecznie aż do piątku, 11 marca. Bilety zakupione na środę, zachowają ważność na piątek.

Z salonu Latoura. Z pięknego zbioru prac Kazimierza Matuszewskiego, wystawionych w salonie Latoura, zwracają ogólnie uwagę trzy większe obrazy: „Zimowe poduchy”, „Sen nocy letniej” i „Duma zwycięzcy”. Z tych ostatnich przedstawia wymukłą kobiecą postać, występującą na fioletowym tle poranku. Myśl obrazu a nawet ton kompozycji wzorowany według obrazu Stucka „Zwycięzca”, lecz imponuje mimoto wybitną indywidualnością znakomitego artysty malarza. „Sen nocy letniej” według fabuły Szekspira, tchnie prawdziwym ciepłem; kontrastem tego obrazu są obok umieszczone „Poduchy zimowe”, gdzie wśród nocy mroźnej księżycowej wide postacie giną w śniegu, a nad nimi krążą lotne rusalki zimowe i okrążają zamarte postacie chłodnymi uściskami powiewów mroźnych. *Emde.*

Opera.

Z dobrą przeważnie obsadą ról pierwszorzędnych i z bardzo staranną *mise en scène* wystawiono wczoraj „Hugenotów” Meyerbeera, dzieło zawsze jeszcze piękne, mimo zupełnie odmiennego kierunku, jaki zapanował ostatnimi czasy w sztuce operowej. Dzieło to, oczywiście pod warunkiem dobrego wykonania, długie lata jeszcze niezawodnie potrafi — jeżeli nie wywierać potężne wrażenia — to w każdym razie wywoływać silne efekty sceniczne na słuchaczach, a nie inną prawdopodobnie była tendencja kompozytora, wówczas, gdy zapewne nikt jeszcze nie mógł przewidzieć, do jak karykaturalnej formy doprowadzi skrajny modernizm sztukę operową...

Całość wykonania pod batutą p. Elszyka wypadła dobrze i pod względem precyzji nie wiele pozostawiała do życzenia, chóry i orkiestra spełniły sumiennie swe zadanie i — gdyby nie tu i ówdzie widoczna niepewność solistów, którzy miejscami gubili się w swych partjach — uznanie ze strony słuchaczy byłoby całkowite i rzetelnie zasłużone.

Z solistów wymienić wypada na pierwszym miejscu świetną przedstawicielkę roli królowej p. Bogucką. Kreacja tej artystki wysunęła się bowiem na pierwszy plan, dając słuchaczom zupełnie i niczem niezamącone zadowolenie. Wokalne wykonanie wprost wzorowe mimo trudności koloraturowych nieodłącznych od tej partji, świetna i pełna dystynkcji prawdziwie „królewskiej” gra sceniczna, doskonała dykcja i czująca aparycja p. Boguckiej złożyły się na całość jakby wymarzoną, porywającą i zachwycającą w równym stopniu słuchacza i widza. Nic tedy dziwnego, że arja wstępna królowej w drugim odsłonie, tercet i następujący po nich duet z Raulem stanowią — gdy chodzi o wykonanie — punkt kulminacyjny, czyli moment najbardziej interesujący wczorajszego wieczoru.

Z trudnej roli Walentyny, wymagającej tak wiele siły dramatycznej w śpiewie i grze, wywiązała się nadzwyczaj sumiennie p. Kurtzówna, dając słuchaczom muzykalnym sposobem prowadzenia kantyleny, wykazującym tak wiele zrozumienia, i gra sceniczną starannie opracowaną, obfitą w momenty — stosownie do swej roli — silnie dramatyczne, wywołujące w audytorjum odpowiednie i głębsze wrażenie.

Raul p. Rawnera imponował słuchaczom o ile rozchodziło się o wysokie nuty, długie i silnie wytrzymywane. Ze ten Raul równocześnie nie należał do tej sfery, o której śpiewają w Hugenotach: „francuskiej szlachty kwiat”, zbyt czerem byłoby dodać dla tych czytelników, którzy widzieli p. Rawnera na scenie i znają jego niekoniecznie fortunną aparycję i grę sceniczną, niezbyt zbliżoną do dystynkcji. A więc Raulem pod względem gry, rycerzem „ohne Furcht und Tadel”, nie był zapewne dzieleny ten tenorzysta, tożsamo nie dowiódł wielkiej pewności, gubiąc się w tercecie 2-giej odsłony, lecz porwał słuchaczy w septicie (scena pojedynku), a bardziej jeszcze w ostatnim duecie z Walentyną, fenomenalną siłą swego głosu i pięknością brzmienia niektórych tonów, wywołujących na śluchanych takich wrażeń słuchaczach, wrazenie wprost elektryzujące.

Słowa rzetelnego uznania należą się p. Mossocemu (Marceli), młodemu artyście, którego piękny i wielki głos — prawdopodobnie dzięki sumiennej pracy — widoczne i wielkie z każdym dniem robi postępy. Tożsamo dałoby się powiedzieć o grze scenicznnej p. Mossoczego, która powoli traci sztywność, a wykazuje już pewną swobodę i cokolwiek rutyny. Za piosnkę wojenną w pierwszej odsłonie, z temperamentem odśpiewaną, oddano tego zdolnego, aczkolwiek początkującego śpiewaka, gromkimi oklaskami.

Bardzo szlachetnie pojął i przeprowadził swą rolę (hr. Nevers) p. Okoński i wywarł głębsze wrażenie wykonaniem swych recytatywów w czwartej odsłonie. Rolę paza dość dobrze odśpiewała p. Tracikiewiczówna mimo niedostatecznej jeszcze pewności w pokonaniu koloraturowych trudności tej popiersiej partji. Słowo rzetelnego uznania należy się również p. Paszkowskiemu (doskonale St. Bris).

Bardzo pięknie wypadły wkładki baletowe i przyczyniły się do wywołania dodatniego wrażenia, jakie odnieśliśmy dzięki wystawie zewnętrznej „Hugenotów” w części dekoracyjnej i kostjumowej.

Teatr był prawie wysprzedany. *Fr. Neuhauser.*

Rządy Plewgo.

Petersburski korespondent *Czasu* podaje parę rysów charakterystycznych z rządów wszechwładnego dziś u sterów carskiego rządu ministra Plewgo.

Gdy p. Kuropatkin dąży na wschód d-walki z Japończykami, p. Plewe niezmordowanie ważyca z rewolucją wewnętrzną i swymi osobistymi nieprzyjaciółmi. Krążyły już pogłoski, że Plewe popadł w nieład i że następcą jego będzie jego pomocnik, Wahl, eks gubernator wrocławski, niedoszła ofiara zamachu Lekerta. Sam Wahl wierzył podobno niezachowanie w swoją karierę i zachowywał się już niemal jako następcą Plewego. Pewnego wieczoru — jak opowiadał w Petersburgu — wzewał go p. Plewe do telefonu i zapytał:

„Czy u pana był już kurjer cesarski? Wahl uczył już przedsmak nominacji i nie bez wzruszenia odrzekł:

„Nie”.
„Zatem jestem szczęśliwy, że mogę pierwszy złożyć panu powinszowanie. Co tylko została podpisana nominacja pana...”
„Ministra spraw wewnętrznych!” — zabiło serce Wahla.

„...Członka rady państwa” — dokończył nieubłagany Plewe, który nie mógł sobie odmówić przyjemności osobistego zawiadomienia przeciwnika o przeniesienie go w stan spoczynku. *Si non e vero...* Dzięki Plewemu, upadł potężny Witte, obecnie zaś wpływ jego obalili ministrowie oświaty Zengera; gdy bowiem Plewe postanowił oddać stopniowo całą oświatę ludu w ręce duchowieństwa, Zenger był innego zdania. Bronił bardzo gorąco swoich przekonań przed carem — i tego samego dnia wieczorem otrzymał dymisję.

Plewe jest dziś u szczytu władzy. Z całą bezwzględnością i impetem tłumi też wszelkie objawy protestu przeciw swej wszechwładzy. Jak go ocenia opinia w Rosji? Jak zwykle — według obozów. Opozycja utrzymuje, że to polityk chwili, który odpowie za swoje czyny przed potęgą; zwolennicy: że to maż, zdający sobie dokładnie sprawę z położenia rzeczy i czyniący to, co chroni państwo od rozbitcia, daje mu siłę, która w Rosji jest w jej absolutyzmie. Jako minister, Plewe zwalcza przedewszystkiem socjalizm, a następnie wszelki protest przeciw swej polityce. Ponieważ za duszę protestu i oporu uważa żydów, więc w szczególności działalność jego przeciw nim jest skierowaną. Jaka jest polityka polska p. Plewego? Na to odpowiedzieć dość trudno. Właściwie nie zrobił dla Polaków nic; ale opinja publiczna twierdzi, że w gruncie rzeczy nie jest niechętny i nie czyni żadnych szkwań specjalnych, skierowanych przeciw Polakom. Faktem jest, że urodził się w Warszawie. Istnieje legenda, że trzydzieści lat temu, podobno nawet ukazywały się w piśmie prawniczym warszawskiem, artykuły podpisywane: Wacław Plewe...

Izba sądowa.

(Kradzieże kolejowe przed sądem).
Kraków, 8 marca.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).
W dalszym ciągu rozprawy o kradzieżach na kolejach, przesłuchano świadka majstra szewskiego Ignacego Goryczkę, któremu pewnego czasu oskarżony Piławski ofiarowywał na sprzedaż po bardzo tanich cenach pewną ilość par zupełnie nowego obuwia. Goryczko odpowiedział wówczas, że jest szewcem i obuwie sprzedaje, a nie kupuje.

Świadek, majster szewski Librowski, z Krowdrzy, przerażony nowym eskie obuwie na nogę Anieli Drożdżowej, żony obwinionej, para takiego obuwia warszawskiego kosztowała, zdaniem świadka, od 12—14 rubli. Drożdżowa przynajmniej, że dawała owe trzewiki przerabiać, ale twierdzi, że kupiła je w hali licytacyjnej.

Świadek Herman Pollak, starszy konduktor kolei północnej, zeznaje, iż oskarżony Sredniawski, któremu zarzucit kradzież, zaszkarzył go o oszczerstwo, a sąd skazał go (Pollaka) na wysoką grzywnę. Świadek twierdzi, iż złapał Sredniawskiego za rękę na kradzieży w wagonie i doniósł o tem inspektorowi kolejowemu p. Piaseckiemu, a mimo to został skazany.

Po przesłuchaniu jeszcze kilku świadków, którzy nic nie zeznali nowego, odroczone rozprawę do dziś.

Koło polskie.

(Telegr. własny „Dzien. Polsk.”).

Wiedeń. Wczoraj po posiedzeniu izby, Koło polskie odbyło dłuższą naradę. Prezes Kola p. Jaworski wita obecnych po dwumiesięcznej przerwie i zwraca uwagę, że nawet spraw wywołuje konieczność odbywania częstszych posiedzeń.

Na wniosek p. Rapoporty uchwalono wnieść interpelację do rządu z powodu, że wbrew rezolucji izby sprawy budowl wodnych rozdzielone są między trzy ministerstwa, na czem cierpi cała akcja.

P. Eugeniusz Abrahamowicz omawia wczorajszą mowę dra Koerbera. Powiada, że po rozejściu się prawnicy, uchwalilo Koło polskie politykę wolnej ręki i dodało, iż popierać będzie rząd, ale pod warunkiem, że doprowadzi do sanacji stosunków parlamentarnych. Czy rząd spełnił ten warunek? Nie! Gdyśmy uchwalili wniosek p. Grabmayera o zmianę regulaminu, rząd zachował się wobec tego bardziej, niż obojętnie. O traktatach handlowych mówił dr. Koerber tak, jakby nie parlament, ale rząd miał je uchwalać. To stanowisko rządu nakazuje nam wystąpić do dyskusji nad oświadczeniem dra Koerbera mowcą. P. Koerber nazwał parlament „eine Todtenstadt”. Tego bez dyskusji przyjąć nie można; nie powinniśmy kłaść głowy spokojnie na blok i czekać ciosu.

P. ks. Pastor omawiając dzisiejsze stosunki, nazywa je komedią i zamaskowanym absolutyzmem. Rezolucja, którą Koło uchwalilo na wniosek p. Henzla, powinna być obowiązującą. Chcieliśmy naprawy stosunków parlamentarnych, to się jednak nie stało. Rząd nic nie robi i robić nie chce. Hr. Tisza od kilku miesięcy jest ministrem, jednak pracuje, łamie trudności i walczy. U nas zaś nie

się nie robi. My takiego rządu popierać nie możemy. Jeśli nie może sobie dać rady, to niech idzie. Gorzej, jak jest, być nie może. Zgadza się z p. Eug. Abrahamowiczem, aby mowca Koła, w dyskusji nad mową dra Koerbera, zabrał głos i złożył odpowiednie oświadczenie.

P. Czajkowski sędzi, że sam wnioskodawca p. Grabmayer zmienił swe zapatrywanie na swój wniosek o zmianę regulaminu.

P. Chamiec powiada: Znajdujemy się w niebezpieczeństwie. Konstytucja może utonąć, a potomność może część winy walic na nas. Nie mam nic przeciw temu, aby ktoś zabrał głos, ale niesprawiedliwymi byłoby zwać na rząd odpowiedzialność za nieuregulowanie stosunków parlamentarnych. Obstrukcja taka, jaka jest dzisiaj, jest aktem nieojaralnym. Należy to Czechom wyraźnie i otwarcie powiedzieć.

P. Grek podnosi, iż parlament zwolany został przy akompaniamencie organów rządu, zapowiadających, iż sesja nie będzie długa trwała i albo nie uchwały, albo tylko kontyngent rekruta, poczem parlament będzie zamknięty i zbierze się aż w jesieni. Jest to dla posłów upokarzającym. W mowie wczorajszej dr. Koerber ani słowem nie wspomniał o zabiegach, jakiego był czynił. Swoją biernością podtrzymuje obstrukcję. Mowca nie należał nigdy do zwolenników zmiany regulaminu, ale gdy ją uznano za jedyne *arcana* dla naprawy stosunków parlamentarnych, to mowca musi stwierdzić, że w maju już nikt nie mówił o zmianie regulaminu, a w jesieni, gdy nawet istniała skłonność do zmiany, nikt, a najmniej rząd o niej nie pomyślał. Skoro mamy rezolucję p. Henzla, to powinna być wykonana. Zapytał należał rząd, czy choć palcem ruszył, aby uzdrowić stosunki parlamentarne. Mowca Koła powinien otwarcie powiedzieć, iż Koło zaufania do rządu mieć nie może.

P. Stwiertnia podnosi, że kiedy wczoraj minister wspominał o uniwersytecie wrocławskim, to podziwiał powściągliwość Czechów, iż nie protestowali, że ich żądania w sprawie uniwersytetu na Morawach nie są spełnione. W dalszym ciągu mówił p. Stwiertnia w tym samym duchu, jak poprzedni mowcy.

P. hr. Wojciech Dzieduszycki podnosi, iż Koło zebrało się w usposobieniu obojętnym, a takie usposobienie bywa niebezpieczne. Dwa warunki postawiono rządowi w zamian za popieranie go: pierwszy: polityczne zachowanie się rządu w kraju i drugi: uporządkowanie stosunków parlamentarnych. Pierwszy warunek jest spełniony i dlatego, gdyby nastąpiły zmiany nieparlamentarne, spokojnie patrzeć możemy. Mówią, że parlament będzie rozwiązany. Ja nie życzę sobie tego, ale ostrzejsza interpretacja dzisiejszego regulaminu doprowadziłaby do scen takich, iż parlament musiałby być rozwiązany. Obstrukcji nie prowadzą sami Czesi, popierają ją jeszcze ci, którym na tem zależy, aby nie nastąpiły uporządkowane stosunki parlamentarne. Kto to robi? Twierdzenia, że robi to rząd, mowca ryzykować nie chce. Dowodów żadnych na to nie ma i mowca nie chciałby, aby takie twierdzenia bez dowodów wygłaszano. Gdybym ja był mowcą Koła — rzekł — to nie uczyniłbym zadostę żądaniom tych, którzy chcą ostrego ataku na rząd. Żądałbym tylko zwolnienia parlamentu po świętach i uchwalenia zmiany regulaminu.

P. Głabiński z zadowaniem podnosi, iż przeprowadzona właśnie dyskusja wykazała, że Koło polskie nie jest stronictwem rządowym. Jest za tem, aby w izbie hr. Dzieduszycki przemawiał imieniem Koła, ale proszę go, by zaznaczył w swem przemówieniu, że rząd nie jest bez winy.

P. Henzel wnosi, aby Koło pierwszy ustęp mowy hr. Dzieduszyckiego uznało za poufny. Wniosek ten odrzucono.

P. Włodzimierz Gniewosz podnosi, iż mówiono tu, że rząd nic nie robi. A przeciw wszystkim wiadomo, że rząd prowadził ciągle rokowania z Niemcami i Czechami, ale niestety bez skutku. Nie winą to rządu, ale rokowania się nie rozbiły. Mowca co do poglądu na inne sprawy, zgadza się z wywodami p. Chamca.

P. Dawid Abrahamowicz uprasza o poufność dla swej mowy, poczem przedkłada szczegółowo cały tok rokowań między Czechami i Niemcami.

Koło uchwalilo, by imieniem jego w dyskusji nad oświadczeniem dra Koerbera przemówił hr. W. Dzieduszycki.

P. Doboszyńskiemu pozwolono wnieść petycję w sprawie lekarzy więziennych. Na tem obrady zakończono.

Rada państwa.

(Tel. Dzien. Pol.)

Posiedzenie izby poselskiej.

Wiedeń. Odczytywanie „wpływów“ trwało do godz. 5-tej po południu.

Wśród wniosków jest wiele wniosków nagłych, uczynionych przez Młodoczych. Między innymi pp. Brzeznowski i tow. przedłożyli wniosek nagły w sprawie ostatnich zajęć w Pradze, a p. Pacak w sprawie obsadzenia posad sędziowskich w Czechach i na Morawach przez urzędników nie posiadających kwalifikacji językowych.

Między interpelacjami znajdują się interpelacje stronictw niemieckich w sprawie ostatnich zajęć studenckich w Pradze, interpelacja p. Brzeznowskiego i tow. w tej samej sprawie. P. Brzeznowski zapytuje prezydenta gabinetu, czy mu znany jest zachowanie się policji przy ostatnich zajęciach?

P. Baxa i tow. zapytują prezydenta gabinetu, czy skłonnym jest zapobiedz prowokacyjnemu postępowaniu ze strony studentów niemieckich w Pradze.

P. P. Pernersdorfer i Daszyński zapytują, dlaczego sejm dolno-austriacki został tylko odroczone, a nie zamknięty, jak inne sejmy. Nadto ci sami posłowie interpelują w sprawie rzekomych nadużyć komisarzy rządowego w St. Pölten, Galatiego.

P. Breiter zapytuje, czy pogłoski o mobilizacji armji austriackiej są prawdziwe, a je-

śli są prawdziwe, to w jakim celu mobilizacja ta ma się odbyć. W końcu interpeluje p. Breiter w sprawie gospodarki miejskiej we Lwowie.

Po odczytaniu „wpływów“ przystąpiono do dyskusji nad wnioskiem nagłym p. Sileny i tow. w sprawie ekscesów podczas uroczystości sokolich w Iglawie dnia 17 sierpnia 1902.

Przemawiał p. Sileny, który obszernie przedstawiał te zajścia. Na tem obrady przzerwano.

Nowo wybrani posłowie Cibera, Stanek i hr. Sternberg, złożyli zastrzeżenia prawno państwowe, poczem o godz. 6 posiedzenie zamknięto.

Następne dziś. Na porządku dziennym: 1. dyskusja nad wczorajszym oświadczeniem dra Koerbera; 2. pierwsze czytanie ustawy o kontyngencie rekruta.

Przy końcu wczorajszego posiedzenia minister oświaty dr. Hartel wniósł projekt ustawy o utworzeniu samodzielnego wydziału prawnego z włoskim językiem wykładowym w Roveredo.

Z klubów parlamentarnych.

Wiedeń. (Tel. wł.) Równocześnie z Kołem polskim odbywało się wczoraj posiedzenie niemieckiego stronictwa postępowego, a przebieg obrad był dość podobny do obrad Koła polskiego. Ze wszystkich stron dawano wyraz niezadowoleniu z powodu niemożliwej sytuacji parlamentarnej. Podnoszono również, iż wśród ludności panuje niezadowolenie z powodu marnowania przez posłów czasu. Wypowiedziano przekonanie, że zarówno rząd, jak i wszystkie stronictwa chętne do pracy mają za obowiązek sytuację wyjaśnić i dążyć do pozytywnej pracy.

Wiedeń. (Tel. wł.) Klub młodoczeski odbył wczoraj popołudniu drugie posiedzenie, na którym desygnował aż 7 mowców do dyskusji nad mową dra Koerbera. Uchwalono również uczynić w izbie nagły wniosek z powodu uznanego obwieszczenia rektora uniwersytetu wiedeńskiego.

Wiedeń. Klub czeski uchwałił na wczorajszym posiedzeniu wnieść interpelację w sprawie wstrzymania przedstawień w Burgteatrze dramatu „Rose Bernd“ Hauptmanna.

Protest.

Wiedeń. Posłowie Esler i Perakoner wnieśli do prezydium izby protest przeciw odesłaniu do komisji bez pierwszego czytania przedłożenia rządowego o utworzeniu włoskiego wydziału prawniczego w Roveredo. Do tego protestu przyłączył się także p. Schraffel.

Z sejmu węgierskiego.

(Telegr. „Dziennika polskiego“).

Posiedzenie sejmu węgierskiego.

Budapeszt. W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia sejmu po licznych pauzach i imiennych głosowaniach prezydent izby zawiadomił, że na porządku dziennym posiedzenia dzisiejszego (środa) postawi uzasadnienie wniosku hr. Tiszy w sprawie zmiany regulaminu.

Przemawiał p. Polony i podniósł, że wniosek hr. Tiszy wywołał wśród opozycji wielkie rozgoryczenie, bo konfliktuje wprost prawa opozycji.

Następnie przemawiał hr. Tisza i wśród okłasków prawicy wskazuje, że proponowana przez niego zmiana regulaminu leży w interesie narodu, a dalsze trwanie teraźniejszego regulaminu byłoby wprost niebezpieczeństwem dla narodu.

Po dłuższej dyskusji formalnej wniosek prezydenta uchwalono.

Budapeszt. Frakcja dyssydentów w liczbie około 30 posłów uchwalila zwałcać wniosek hr. Tiszy wszystkimi środkami parlamentarnymi. Członek izby magnatów Stefan Karolyi zgłosił przystąpienie swe do frakcji.

Budapeszt. Na wczorajszej konferencji partji liberalnej hr. Tisza dawał wyjaśnienia w sprawie reformy regulaminu i oświadczył, że trwa przy żądaniu definitywnego uchwalenia regulaminu. Przemówienie jego okłaskiwano oacyjnie.

Wojna Japonji z Rosją.

(Telegr. „Dziennika polskiego“).

Zdanie Kuropatka o wojnie.

Paryż. (Tel. wł.) *Matin* donosi, że gen. Kuropatka wyraził się, iż do 17 bm. mieć będzie w Mandżurji 217.000 wojska, t. j. tyle, ile mają go Japończycy. Rozstrzygnięta walka odbędzie się nad rzeką Jalu.

Bombardowanie Władywostoku przez Japończyków.

Petersburg. (Tel. wł.) Potwierdza się wiadomość, iż podczas atakowania Władywostoku przez flotę japońską, flota rosyjska znajdowała się na pełnym morzu.

Wojenne grzechności.

Rzym. Do dzienników donoszą z Hongkongu, że żołnierze rosyjscy, opuszczając parowiec włoski „Elba“, otoczyli marynarzy włoskich i wznosili okrzyki na cześć Włoch. Konsul rosyjski podziękował komendantowi okrętu za opiekę nad żołnierzami rosyjskimi.

Stan wojenny nad Bajkałem.

Iruck. Ukaz carski z 3 b. m. ogłasza stan wojenny na terytorjum wzdłuż kolej transyberyjskiej i w okolicy Bajkału. Gen. Suchonin otrzymał rozkaz utrzymania porządku i ochrony kolei.

Mobilizacja wojsk japońskich.

Paryż. Agencja Havasa donosi z Szangaju: Mobilizacja wojsk japońskich postępuje regularnie, jednak o wiele powolniej niż się spodziewano. Po zupełnym wyładowaniu wojsk japońskich na Korei, będą tam Japończycy mieli cztery korpusy; nie wiadomo atoli, gdzie te korpusy będą skoncentrowane.

Anglia a Rosja.

Wiedeń. (Tel. wł.) Londyński korespondent N. W. *Tagblattu* rozmawiał z pe-

wnym wybitnym dyplomata angielskim, który stanowczo zaprzecza wiadomości, jakoby ambasador rosyjski w Londynie hr. Benckendorf, wróciwszy z Petersburga, przywiózł dla króla Edwarda własnoręczny list carski i jakoby w tym liście była mowa o interwencji.

Sympatje.

Praga. Burmistrz Petersburga nadesłał telegram z podziękowaniem za wyrazy sympatji w wojnie z Japonją.

Rzym. Marynarze, ocaleni z rosyjskich okrętów „Warjag“ i „Korejec“, którzy się znajdowali na włoskim statku „Elba“, oddani zostali władzom rosyjskim w Hongkong.

Sytuacja na Bałkanie.

(Tel. „Dzien. Pol.“)

Stambul. (Tel. wł.) Potwierdza się wiadomość, że sułtan stanowczo odmawia podpisania nowego statutu żandarmerji macedońskiej. Wskutek tego powstał ostry zatarg między sułtanem a mocarstwami.

Sofja. Serbscy studenci wyjechali stąd wczoraj, żegnani oacyjnie przez liczne tłumy publiczności.

Stambul. Przedłożone obszernie sprawozdanie z czynności agentów cywilnych stwierdza, iż oni wraz z generalnym inspektorem Hilmi, baszą rozwijają żywą działalność celem przeprowadzenia reform. Wprowadzona kontrola okazała się dobrą i pomimo trudności jest nadzieja pomyślnego rezultatu.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Niepokoje w Pradze.

Wiedeń. (Tel. wł.) Zatarg ze studentami niemieckimi w Pradze przybiera coraz większe rozmiary. Posłowie niemieccy, poparci przez prasę niemiecką, rozwijają tak wielką agitację, że ta lokalna sprawa wyrosła do wielkiego znaczenia. Rady miast niemieckich i wszystkie korporacje wysyłają formalne adresy dziękczynne do studentów i wzmocniają ich w oporze. Wszystkie kluby niemieckie uchwały interpelacje, a rektory niemieckie dolewają oliwy do ognia. Najwięcej grzeszy prasa. Wczoraj np. dwie jakieś kobiety w Pradze zawołały do przechodzącego w czapeczce burzsa: „czapka na dół.“ Prasa niemiecka zrobiła z tego wielką sensację i wypisuje szpaltowe artykuły, jakby o jakimś nadzwyczaj ważnym i doniosłym wydarzeniu. Z drugiej strony Czesi dotknęli się prowokacyjnym zachowaniem się rektora uniwersytetu wiedeńskiego, pochwalającego wybrki studenckie.

Wczoraj popołudniu zebrał się studenci słowiańscy, uczęszczający na uniwersytet, na naradę i uchwalili złożyć protest przeciw obwieszczeniu rektora.

Praga. Wczoraj wieczorem potwierdził się na Przykopach demonstracja, ale miały przebieg spokojniejszy. O 10 wieczorem policja opuściła ulicę; aresztowano 10 osób. Burmistrz Srb w radzie miejskiej zdał sprawę z pobytu deputacji u namiestnika. Postawiono wystosować odezwę do ludności, wzywając ją, aby w interesie honoru narodu czeskiego unikała wszelkich wyroczeń.

Praga. Wczoraj przedpołudniem pojawiła się u namiestnika hr. Coudenhovego deputacja rady miejskiej z burmistrzem drem Srbem na czele, z zażaleniem, z powodu ostatnich ekscesów.

Dr. Srb w przemówieniu swem oświadczył, iż wśród ludności czeskiej panuje z powodu ostatnich zajęć wielkie rozgoryczenie i prosił namiestnika imieniem reprezentacji miejskiej, aby położył koniec podobnym, ubolewaniu godnym zajęciom. Prowokacyjne zachowanie się studentów niemieckich, rzekł dr. Srb, wywołuje wielkie rozgoryczenie wśród ludności czeskiej.

Namiestnik oświadczył, iż studentom niemieckim zakazano urządzić tzw. „bummel“ na Przykopach, pozwolono im atoli przechadzać się w małych grupach. Studenci do tego zastosowali się, lecz ludność czeska już pojawienie się jednego studenta w barwach burzowskich uważa za prowokację i dlatego przyszło do niemiłych zajęć. Wina tych zajęć spada na tych, którzy wezwali tłumy do przybycia na Przykopy, aby nie pozwolić na pobyt tam burzów w barwach. W końcu wyraził życzenie, aby wszyscy stosowali się do istniejących przepisów, a spokój będzie zachowany.

Następnie przybyła do namiestnika deputacja burmistrzów z przedmieść, którym hr. Coudenhove dał identyczną odpowiedź.

Głód w Hiszpanji.

Madryt. Hiszpanji grozi widmo głodowe. W Valladolid wybuchy już z tego powodu ogromne zaburzenia, przy których dużo ludzi zostało zabitych, a w Barcelonie tłum po zgromadzeniu ludowem podeptał sztandar hiszpański.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. W parlamencie podczas dalszej dyskusji nad etatem wojskowym p. Stöckel zarzucił socjalistom, że idą ręką w rękę z żydami. Na to zawołał p. Hofmann, socjalny demokrat: „Zbawiciel był także żydem“. Prezydent Ballestrem, ogromnie wzburzony, powiada: „Te przycinki poczynają przybierać formę bluźnierstw. Jesteśmy tu w większej liczbie chrześcijanami i to wierzącymi chrześcijanami i nie ścierpimy, aby tu rzucano bluźnierstwa“.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż. Izba dep. 309 głosami przeciw 245 uchwalila przejść do dyskusji szczegółowej nad ustawą w sprawie zniesienia nauki kongregacyjnej.

Rzym. (Tel. wł.) Oddział eskadry Śródziemnomorskiej otrzymał rozkaz pogotowia, by wyruszyć na przyjęcie cesarza Wilhelma.

Kronika z ostatniej chwili.

Pogrzeb śp. dra Korotkiewicza. Kraków w. (Tel. pryw.). Pogrzeb dyrektora tutejszej

policji, śp. dra Zenona Korotkiewicza odbył się wczoraj popołudniu. Na krótko przed pogrzebem przybył namiestnik hr. Potocki, w towarzystwie radcy namiestnictwa p. Zaleskiego i złożył wdowie wyrazy współczucia. Kondukt pogrzebowy prowadził ks. biskup Nowak w asystencji licznego duchowieństwa. Za trumną postępowała rodzina, namiestnik, radca Zaleski, delegat Teodorowicz, reprezentacja rady miejskiej, rektor uniwersytetu z profesorami, reprezentanci władz i wielka liczba obywateli.

Objad na cześć namiestnika. Kraków w. (Tel. pryw.) Wczoraj wieczorem odbył się tu u delegata p. Federowicza objad na cześć namiestnika hr. Potockiego. Po objadzie odejchali hr. Potocki do Lwowa.

Mianowania. Wiedeń. (Tel. W. Ztg.) donosi: Cesarz nadał pryw. docentowi uniwersytetu krakowskiego dr. Ludomłowi Korczyńskiemu tytuł nadzwyczajnego profesora uniwersytetu.

Wystawa galicyjska w Wiedniu. Wiedeń. (Tel. wł.) Arcyksiężna Marja Józefa zwiędziła wczoraj wystawę krajowego przemysłu galicyjskiego, wyraziła się o nim z jak największym uznaniem i poczyniła liczne zakupy.

Ofiary agitatorów ruskich. Oświęcim. (Tel. pryw.) Przebywa tu około 2000 Rusinów z Galicji wschodniej, którzy nigdzie nie mogą znaleźć pracy. Wyczerpali już wszelkie środki i cierpią głód. Komisarz policji w Oświęcimiu p. Krzyżanowski, czyni wszelkie usiłowania, aby uchronić ich od głodu.

Wyrok śmierci. Wadowice. (Tel. pryw.) Na karę śmierci skazał trybunał przysięgłych oprawcę miejskiego Alberta Molitora, który dnia 1 stycznia br. po błażej sprzeczce pchnął nożem zarobnika Porębskiego i położył go trupem na miejscu.

Zamach na policmajstra. Białystok (gub. grodzieńska). W niedzielę wieczorem jakiś robotnik strzelił kilka razy do policmajstra i jego zastępcy, ale nikogo nie zranił. Sam policmajster go uwieził.

Cholera. Stambul. (Tel.) W Bagdadzie stwierdzono 5 wypadków cholery, z tego 3 z wynikiem śmiertelnym.

Oszustwa orderowe. Stambul. (Tel. wł.) Z powodu znanej afery z oszustwami orderowemi, skazano wydawcę tureckiego pisma palacowego Tahir-beja na dożywotnie więzienie, a naczelnego redaktora Man-asiego na 10 lat ciężkiego więzienia.

Samobójstwo. Berlin. (Tel.) Radca rządowy i były rotmistrz Hugo Brendel, współwłaściciel firmy bankierskiej, która z powodu defraudacyj prokurzysty Reinharda ogłosiła niewypłacalność, odebrał sobie wczoraj życie.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 8 marca.

(fr.) Jakkolwiek likwidacja rachunków lutowych na targu tutejszym przeszła stosunkowo wcale gładko, mimoto spekulacja nie ma odwagi rozpocząć operacji na większą skalę, to też tendencja giełdy jest słaba, obroty nieznaczne, a kursa chwiejne. Trochę wojenne ustąpiły miejsca innym, natury wewnętrzno-politycznej. W Peszcie rozpoczęła się już rozstrzygająca walka hr. Tiszy z opozycją sejmową, w Wiedniu zaś zbiera się dziś rada państwa, a sesje obu tych parlamentów nie budzą w sferach giełdowych zbyt różnych nadziei. Wogóle powiedzieć można, że spekulacja giełdowa czuje się o wiele swobodniejsza, gdy parlament jest na ferjach. Z targów zagranicznych nie ma ani złych ani dobrych wiadomości. W Berlinie tylko rusza się cokolwiek spekulacja w walorach górniczych z powodu dojścia do skutku syndykatu niemieckich fabrykantów stali, do której przystąpiła także firma Kruppa w Essen.

— Z krakowskiej izby handlowej. Kraków w. (Tel. pryw.). Izba handlowo-przemysłowa uchwalila na wczorajszym posiedzeniu na wniosek posła Federowicza, poczynić kroki o utworzenie w Krakowie lub Oświęcimiu konsulatu Stanów Zjednoczonych.

Dalej obradowała izba nad sprawą budowy własnego gmachu i przekazała ją osobnej komisji.

— **Berlin** 8 marca. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 197.60, Staatsbahn 134.25, Disconto Comandit 181.25, Berliska Towarz. handl. 149.60, Laura 217.50, Bochumy 185.60, Kolej połud. wschodnio-pruska —, Ruble za gotówkę 216.30, Kolej warszaw. wieś 154.40, Kolej morza Śródziemnego 89.—, Kole. Meridionalna 139.—, Soty tureckie 119.75, Renta włoska —, „Harpenet“ kopalnie węgla 187.25, Kolej Marienburg-Mławka —, Konsolidation —, Lombardy 13.50, Kolej Henry 96.50, Niemiecki bank narodowy 115.25, Katedra Profered 113.20, Akcje żeglugi hamburskiej 105.90; Warszawa krótkie (Kurz Warschau) —, Huta „Donnersmark“ 219.25.

Wiedeń 8 marca Kursy giełdy wiedeńskiej.

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z oblg. p. z r. 1880 3 proc. 29 —, Austr. zakł. kred. z oblg. p. z r. 1889 3 proc. 285 —, Tow. żegl. na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 275 —, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 264 —, Pożyczka serbska prem. po 100 r. 4 proc. 89 —, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 21.25, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 455 —, Clary 40 zł. m. k. 163 —, Pożyczka m. Insbrodu 20 zł. 81 —, Losy m. Krakowa 20 zł. 78 —, Pożyczka m. Lublany 41. zł. 67 —, Ofen 40 zł. 157 —, Palffy 40 zł. m. k. 160 —, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 51.50, Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 28.75, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 66 —, Saima 40 zł. m. kon. 227 —, Pożyczka saichburska 30 zł. 77 —, Tureckie oblg. prem. kolej. po 400 fr. 117.30, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 500 —.

— **Berlin** 8 marca. Austrjackie banknoty 85-10, spirytus —.

— **Frankfurt** 8 marca. Austrjackie kredyty 198 —, Kolej państw. —, Discont 181.95, Laura —.

— **Paryż** 8 marca. 4 procentowa renta 95.90, mąka 29.30.

— Z Banku hipotecznego. Z dniem 29 lutego 1904 roku wynosił stan 4°) listów hipotecznych kor. 33,526,400. 4^{1/2}o) listów hipotecznych kor. 94,440,600. 5°) premiiowanych listów hipotecznych kor. 5,436,000. Łącznie kor. 133,403,000. Stan zaś asygnacji kasowych kor. 2,778,700.

TEATR MIEJSKI WE LWOWIE.
W środę dnia 9 marca 1904 r.
Po raz drugi: — Nowość!
Przedstawienie popularne. Po cenach zniżonych.
— LOS —
sztuka w 4 aktach, napisał. A. Habdank.
O S O B Y:

Bergen, właściciel fabryki wyrobów żelaznych	p. Antoniewski
Włodzimierz Bystrowski, inżynier	p. Hierowski
Marja, jego żona	pni Połęcka
Janina, jej siostra	pni Bednarzewska
Stanisław Bilski, doktor	p. Knake Zawadzki
Wudowski, buchalter	p. Feldman
Stępa	p. Wysocki
Leśniak } robotnicy	p. Roman
Bujalik }	p. Kwiatkiewicz
Bujalikowa }	p. Gostyńska
Władysław Wodzewski, inżynier	p. Kliszewski
Juljan Orliński, inżynier	p. Rasiński
Aron, właściciel gospody	p. Kosini
Franka, służąca	pni Węgrzynowa
Antoni, służący	p. Ziółkowski
Ajent policyjny	p. Czaki
Felcer	p. Bielecki

Rzecz dzieje się w osadzie fabrycznej.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 8 marca 1904 roku.
HOTEL EUROPEJSKI Br. J. Fröhlich ze Żółkwi.
S. Zawistowski z Supranówki. J. Ujejska z Denyszowa. A. Bogusz z Derewlan. L. Szawska z Wołynia. M. Wiśniewski z Kołomyi. Dr. T. Bilifski z Kołomyi. Ks. J. Markulez z Żywca. Ks. J. Miodoński z Łodygowiec. J. Jaroszowa z Rawy. Z. Szuszkiewicz z Dżuryna. P. Rogowska z Rosji. H. Żurkowski z Podola. J. Grünwald ze Stryczaniec.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

Ginekolog

Dr. Rudolf Brejter,

były I-szy asystent c. k. kliniki położniczo-ginekolog. Lwowa, ordynuje w Lwowie, przy ul. 3 Maja l. 11 a), od 3—5, dla ubogich chorych bez watnie od 8—9 rano. Telefon nr. 781.

Wszelkie kupony

wylosowane papiery wartościowe

wypłaca bez potrącenia prowizji lub koszt

Serce i przesąd. Powieść z francuskiego. Ubrał się, podbiegł do księdza Volland i wybadał go jak sędzia śledczy.

już wytrzymać, opuścił farmę i przyszedł zgorączkowany, dysząc, do Juvigny. Przebieżył szybko Paquis, zawrócił w ulicę Tribel i zatrzymał się przed drzwiami swoimi.

w swoim życiu... Czy wiesz jaka historia obiega całe miasto? — Wiem, ojcze — odparł Gerard przekonany, że stary robi aluzję do schadzek w Fond d'Enfer.

zbrodni trzeba było przyjść do mnie po radę. Mówiłeś, że ja także byłem młody jak ty. Sądziłeś zatem, że gdybyś takie nieszczęście się stało, byłbym szukał raju jak mam postąpić?

wpakował w fotel Gerarda, który powoli tracił siły. Wtedy wyrwawszy się synowi z zadziwiająco na swój wiek szybkością, pan de Seigneulles skokiem jednym znalazł się przy drzwiach i wyszedł zamknawszy syna na dwa spusty.

Plótna, szyfony, obrusy, serwetki, ręczniki, chusteczki, ścierki w wielkim wyborze, doborowych gatunkach i najtaniej polecają 201 Kuszczak & Zubik Lwów plac Halicki 1.

Colosseum w Pasażu Hermanów, przy ulicy Słonecznej od 1 marca począwszy „Wojna rosyjsko-japońska na morzu”.

Kazimierz Lewicki c. k. nadw. dostawca pl. Marjacki 10 (dawniej Trybunalska) poleca

Ruch pociągów kolejowych obowiązujący z dniem 1-go października 1903 roku. (Czas środkowo-europejski). Table with columns for train numbers, destinations, and departure times.

Kawiarnia Amerykańska 153 przy ulicy Tzeciego Maja 1. II we Lwowie

Porcelanowe serwisy przeznaczone do dekoracji w własnej pracowni po zł. 4,45, 7,50, 8,90 i wyżej na 6 i na 12 osób.

Lwowska Filia Banku Galicyjskiego dla handlu i przemysłu ulica Jagiellońska 3 (dawny lokal Banku kredytowego).

Wielki wybór w wazonach i żardynierkach szklanych na kwiaty, w wyrobach artystycznych z oryginalnej francuskiej i włoskiej modnej terakoty.

Kantor wymiany kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i waluty zagraniczne po możliwie najskrupulatniejszych kursach.

Kazimierz Lewicki plac Marjacki 1. 10 (dawniej Trybunalska) Cenniki i wzory na żądanie wyślemy.

Kawiarnia teatralna Codziennie koncert muzyki wojskowej. Wstęp wolny. 285

Hotel Bristol Teatr rozmaitości I. piętro. Występ najlepszych sił artystycznych.

Z KRAINY STU WYSP Wrotek z wycieczki po Sjadmaci i jej wyspach. Karta tytułowa wykonana przez art. malarza p. M. Harasimowicza.

UWAGA: Pora nocna oznaczona jest ramkami. — Czas środkowo-europejski jest późniejszy o 36 minut od czasu lwowskiego.

Z nad Drawy, Sawy i Soczy Lwów 1903. — Nakiadem drukarni M. Schmitta i Sp. Główny skład w księgarni Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie, pl. Kapitulny.

Dom piętrowy (willa) ogród frontowy do zabudowania, blisko śródmieścia, do natychmiastowego sprzedania. Wzrost 20 hal. 274

Fabryka cukrów Troczyńskiego, Lwów, Fredy poleca wybornych funt karmelków 40, pomadek 60, pomadek nadziewanych 80, herbatników 80 centów, czekoladek guldena. Ryby morskie Na bieżący tydzień polecamy: Łupaczki drobne 5-6 k. po zł. —38